

ศาสตราจารย์ ดร.สุวรณ์ อารีกุล
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร

คำสดุดีเกียรติคุณ

ศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม อารีกุล

ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร

มหาวิทยาลัยทักษิณ

วันจันทร์ที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2552

ศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม อารีกุล เป็นชาวตำบลตลาด อำเภอเมือง สุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีศิลปกรรม และสัถยบาลบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปริญญาโท และ ปริญญาเอกสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จาก Oregon State University และ Washington State University ตามลำดับ จากประเทศสหรัฐอเมริกา

ศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม อารีกุล เป็นศาสตราจารย์เชี่ยวชาญพิเศษระดับ 11 เคยดำรงตำแหน่งหน้าที่ที่สำคัญ ได้แก่ อธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กรรมการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปัจจุบันเป็นที่ปรึกษาและนักวิจัยของมูลนิธิโครงการหลวง เป็นนายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเป็นราชบัณฑิต สำนักวิทยาศาสตร์แห่งราชบัณฑิตยสถาน

ศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม อารีกุล เป็นนักวิจัยที่ได้อุทิศตนให้กับการวิจัยในกลุ่มสาขาเกษตรศาสตร์และชีววิทยาในด้านกีฏวิทยาและการเกษตร ต่อเนื่องมาเป็นเวลามากกว่า 40 ปี มีผลงานวิจัยไม่ต่ำกว่า 100 เรื่อง เขียนตำราด้านอารักขาพืชและกีฏวิทยาที่มีเนื้อหาทัดเทียมต่างประเทศ ผลงานวิจัยได้รับรางวัลและได้รับการยกย่องทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ

อาทิ พ.ศ. 2551 ผลการวิจัยเรื่องการเจริญเติบโตและผลผลิตไพเรทรัมที่ปลูก ณ ดอยอ่างขาง ได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่นสาขาพืชจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. 2529 ผลงานวิจัยเรื่องการวิจัยเพื่อค้นหาพืชของไทยที่มีคุณสมบัติในการป้องกันและกำจัดแมลงวันทอง ได้รับคัดเลือกเป็นผลงานวิจัยดีเด่นจากสภาวิจัยแห่งชาติ นอกจากนั้นยังได้รับรางวัลนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ ได้เกียรติบัตรแห่งคำนิยม (Certificate of Appreciation) จากกระทรวงเกษตรแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา และเป็นชาวต่างชาติคนแรกที่ได้รับรางวัล Alumni Achievement Award จากสมาคมศิษย์เก่าของ Washington State University

ผลงานวิจัยของศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม อารีกุล เป็นผลงานวิจัยที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง สามารถนำไปแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม ในช่วง พ.ศ. 2503-2506 ประเทศไทยประสบปัญหาตักแตนป่าทั้งภาวะขาดในไร่ข้าวโพดกว่า 3 แสนไร่ รัฐบาลสั่งยาปราบแมลงจากประเทศสหรัฐอเมริกา มาแก้ไขแต่ไม่ได้ผล ผลงานวิจัยของศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม อารีกุล สามารถแก้ปัญหาครั้งนั้นได้เป็นผลสำเร็จ ผลงานวิจัยด้านกีฏวิทยาบางส่วนได้นำไปเสนอในที่ประชุมต่างประเทศทำให้นักวิทยาศาสตร์ต่างชาติได้รู้จักแมลงของไทยมากขึ้น เป็นผลให้มีการปรับปรุงตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแมลงในประเทศเขตร้อนไปด้วย และด้วยผลงานด้านนี้ในปี พ.ศ. 2517 นักอนุกรมวิธานต่างประเทศได้ตั้งชื่อแมลงชนิดหนึ่งที่ค้นพบใหม่ให้เป็นเกียรติ

ตามชื่อสกุลของศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม อารีกุล คือ แมลงตัวห้ำ *Ammophilomima areekuli* ในเวลาเดียวกันก็ได้ตั้งชื่อแมลงในสกุลเดียวกัน แต่เป็นชนิดใหม่อีก 3 ชนิด ให้เป็นเกียรติแก่ภรรยา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล อารีกุล 1 ชนิด คือ *Ammophilomima pimolae* และแก่ประเทศไทย 2 ชนิด คือ *Ammophilomima siamae* และ *Ammophilomima thailandae*

นอกจากนี้ศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม อารีกุล ยังเป็นอาสาสมัครช่วยงานโครงการหลวง ได้ทำการศึกษาวิจัยรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นและผลงานวิจัยทั้งในและนอกประเทศเกี่ยวกับพืชป่าของไทย 1,219 ชนิด มาเขียนตำราชื่อ องค์ความรู้เรื่องพืชป่าที่ใช้ประโยชน์ทางภาคเหนือของไทย ซึ่งประกอบด้วยตำรา 3 เล่ม มีความหนาเล่มละ 600-700 หน้า ให้ความรู้ทั้งพื้นฐานและความรู้ประยุกต์ในเรื่องพืชป่าของไทย จะได้รู้จักคุณค่าของป่าและอนุรักษ์ป่า แก่อนุชนรุ่นสืบต่อไป ทั้งยังได้วิจัยและพัฒนาต่อยอดความรู้พืชป่าเหล่านี้หลายชนิดมาใช้ประโยชน์โดยตรงแก่โครงการหลวงและแก่ชาวไทยภูเขา เช่นการผลิตสูตรสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชจากพืชป่าให้ชื่อว่า “ฤทธิไพโร” หลายสูตรมาทดแทนการใช้สารเคมีสังเคราะห์ที่เป็นอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์และสิ่งแวดล้อม การค้นคิดผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มเสริมสุขภาพจากพืชป่า ผลิตภัณฑ์พืชป่าเป็นเครื่องหอม เป็นต้น พร้อมกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการผลิต ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ให้แก่ชาวไทยภูเขาเป็นการเพิ่มรายได้อีกด้วย

โดยเหตุที่ศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม อารีกุล เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญของนักวิจัยด้านกีฏวิทยาและด้านเทคโนโลยีการเกษตรที่เสียสละ ทุ่มเทอุทิศตนสร้างงานวิจัยอย่างต่อเนื่องและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประเทศชาติและมนุษยชาติ เป็นแบบอย่างของนักวิชาการที่มีความสามารถสูงยิ่งสร้างพลังทางปัญญานำพาผลงานวิจัยให้ได้รับการยอมรับและยกย่องในประชาคมโลก สภามหาวิทยาลัยทักษิณในคราวประชุมครั้งที่ 10/2551 เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2551 จึงมีมติเป็นเอกฉันท์มอบปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเป็นเกียรติประวัติสืบไป